

**ZESPÓŁ SZKOLNO – PRZEDSZKOLNY
NR 2 W SARNOWIE**

**PRZEDSZKOLE PUBLICZNE
IM. KUBUSIA PUCHATKA
W SARNOWIE**

**PROGRAM WYCHOWAWCZY
rok szkolny 2023/24**

Podstawa opracowania treści zawartych w programie:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art.72
- Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. Z 1991r. Nr 120, poz 526) – art.3,art.19 i art.33
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. Poz.803)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. 2022 poz. 1610)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. 2022 po. 1711)
- Statut Przedszkola.

*„Pomóżmy dzieciom,
by każdy z nich stał się tym,
kim stać się może”
Janusz Korczak*

Charakterystyka programu

Celem programu jest świadome wprowadzanie dziecka w system pożądaných zachowań, zapewnienie warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego wychowanka, poprawa jakości pracy wychowawczej, uwzględnienie potrzeb społeczności przedszkolnej: dzieci, rodziców, środowiska oraz pracowników. Program zawiera cele, które ukierunkowują działalność nauczyciela oraz wspomagają kształtowanie prawidłowych postaw funkcjonowania dzieci w grupie w oparciu o wzmocnienia pozytywne. Program wychowawczy jest zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego i zawarty jest w następujących obszarach:

- Fizycznym
- Emocjonalnym
- Społecznym
- Poznawczym

Warunki realizacji

Programem wychowawczym objęte są dzieci przedszkolne. Zadania wychowawcze realizowane będą w sposób ciągły przez wszystkich nauczycieli poprzez odpowiedni dobór metod i form pracy, literaturę, pomoce dydaktyczne oraz stosowanie środków wychowawczych wzmacniających

pozytywne zachowania dzieci. Nauczyciele będą współpracować z rodziną dziecka w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych. Dzieci zaangażują się we wspólne tworzenie i przestrzeganie Kodeksu przedszkolaka. Pracownicy niepedagogiczni będą wspierać działania nauczycieli.

Główne cele pracy wychowawczej:

1. Zapoznanie dzieci z regułami życia w grupie, wdrażanie do samodzielności i umiejętności współżycia i współdziałania z innymi.
2. Zapoznanie dzieci z prawami i obowiązkami, światem wartości moralnych oraz koniecznością ponoszenia konsekwencji swoich czynów.
3. Czynienie wielorakich starań zmierzających do jednolitych oddziaływań wychowawczych pomiędzy domem rodzinnym a przedszkolem.
4. Wyrabianie cech charakteru optymistycznego wychowanka.
5. Nauczenie dzieci jak wyrażać swoje uczucia i jak nad nimi panować.
6. Nauczenie dzieci sposobów radzenia sobie z niepowodzeniami i porażkami.
7. Kształtowanie odporności emocjonalnej dziecka.

Cele operacyjne:

1. Organizowanie sytuacji pozwalających poznać własne możliwości.
2. Umożliwienie dzieciom dokonywania wyborów i przeżywania pozytywnych efektów własnych działań .
3. Uczucie sposobów radzenia sobie z własnymi emocjami i właściwego reagowania na przejawy emocji innych oraz kontrolowania własnych zachowań.
4. Stwarzanie okazji do podejmowania przez dzieci wyborów i ponoszenia za nie konsekwencji.
5. Zacieśnienie więzi z najbliższym otoczeniem społecznym- budowanie relacji: dziecko-nauczyciel-rodzic.
6. WYROBIE W DZIECIACH POSTAWY OPTYMIZMU I POCZUCIA PEWNOŚCI SIEBIE.
7. Kształtowanie umiejętności podejmowania prawidłowych decyzji prozdrowotnych.

Przewidywane efekty:

Ukształtowanie dziecka:

- empatycznego, wrażliwego na potrzeby i krzywdę innych;
- rozumiejącego konieczność poszanowania cudzej własności;
- ceniącego wartości moralne;
- tolerancyjnego, szanującego odmienność i indywidualność innych ludzi;
- posiadającego umiejętność współżycia w społeczeństwie, zgodnie z przyjętymi normami;
- znającego swoje prawa i obowiązki;
- posiadającego umiejętność ponoszenia konsekwencji swoich czynów;
- rozumiejącego konsekwencję kłamstwa dla siebie i innych.

W naszym Przedszkolu:

DZIECKO:

1. Poznaje swoje prawa i obowiązki.
2. Czuje się bezpieczne.
3. Rozwija się twórczo i jest samodzielne.
4. Ma możliwość indywidualnego rozwoju i osiąga sukcesy.

5. Uczy się dostrzegać swoje mocne strony.
6. Buduje pozytywny obraz samego siebie.
7. Jest świadome swojej przynależności narodowej.
8. Uczy się dostrzegać potrzeby innych ludzi.
9. Osiąga gotowość szkolną na wysokim poziomie.
10. Jest radosne, pogodne i uśmiechnięte.
11. Akceptuje odmienność innych ludzi.

RODZICE:

1. Uzyskują fachową pomoc pedagogiczną.
2. Otrzymują obiektywną ocenę postępów i niepowodzeń dziecka.
3. Rozmawiają z nauczycielem o trudnych sprawach wychowawczych.
4. Czynnie uczestniczą w życiu przedszkola.
5. Czynnie wspierają przedszkole w jego działaniach,
6. Chętnie współpracują z nauczycielami, oferują wszechstronną pomoc.
7. Otrzymują wskazówki jak pomóc dziecku w radzeniu sobie z niepowodzeniami.

NAUCZYCIELE:

1. Aktywnie realizują zadania przedszkola określone w dokumentach wewnętrznych placówki.
2. Podejmują działania innowacyjne. Są aktywni i twórczy.
3. Tworzą i realizują autorskie programy dostosowane do potrzeb dziecka i placówki.
4. Współpracują z rodzicami i środowiskiem lokalnym.
5. Doskonala swoją wiedzę i uzyskują nowe doświadczenia.
6. Wykorzystują twórcze i aktywne metody, promując nowatorski styl pracy.
7. Uzyskują wyższe stopnie awansu zawodowego.
8. Pozyskują rodziców do efektywnych działań na rzecz przedszkola oraz poszukują sympatyków i partnerów przedszkola.
9. Monitorują efektywność własnej pracy.
10. Dzielą się wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami.
11. Prowadzą obserwację pedagogiczną i diagnozują rozwój dziecka..
12. Dobierają metody wychowawcze i dydaktyczne, które wspomagają indywidualny rozwój dziecka.
13. Proponują rodzicom różne formy współpracy.
14. Przekazują optymistyczne nastawienie do świata swoim wychowankom.

Plan działań wychowawczych

Cele ogólne

1. Kształtowanie prawidłowych postaw funkcjonowania w grupie w oparciu o wzmocnienia pozytywne.
2. Eliminowanie lęku i poczucia zagrożenia, obaw przed porażką w grupie.
3. Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych.
4. Kształtowanie umiejętności zabawy i pracy w grupie w trakcie zajęć organizowanych w przedszkolu i poza budynkiem przedszkolnym.
5. Uczenie wzajemnej tolerancji, akceptacji, zrozumienia potrzeb i odrębności drugiego człowieka oraz rodziny, rozwijanie empatii.
6. Wprowadzanie dziecka w świat wartości uniwersalnych: dobro, prawda, miłość, piękno, patriotyzm.
7. Kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty – małej i wielkiej ojczyzny oraz

- tożsamości narodowej i regionalnej.
8. Propagowanie profilaktyki zdrowotnej; odpoczynek, nauka, aktywność fizyczna, relaks, odżywianie, higiena, sen, holistyczne podejście do zdrowia, ujmowanie zdrowia w kategoriach pozytywnych i perspektywnych
 9. Wspieranie się we wzajemnym budowaniu kompetencji psychologiczno – pedagogicznych
 10. Uczenie radzenia sobie z kryzysem: działania informacyjne – co trzeba wiedzieć, działania edukacyjne – co trzeba umieć, działania alternatywne - wykorzystanie sztuki, działań artystycznych jako działania (pamiętnik, blog, taniec, rysowanie, malowanie...)
 11. Zabawy integracyjne uwzględniające indywidualne predyspozycje i potrzeby wszystkich zainteresowanych osób; proponowane zabawy i ćwiczenia powinny uwzględniać różnorodne umiejętności, cechy charakteru i temperamenty (np. i coś dla osób z szybkim refleksem, i coś dla tych, które lubią głębiej się zastanowić i wolniej dają odpowiedzi)
 12. Budowania świadomości na temat własnej prywatności i ochrony prywatnych treści
 13. Zaproponowanie uczniom ćwiczeń i zajęć pozwalających im odreagowanie napięć i stresów (ćwiczenia oddechowe, relaksujące, ćwiczenia w bezpiecznym wyrażaniu emocji) podczas zajęć edukacyjnych.

Metody:

- Podające: opowiadanie, pogadanka, historyjka obrazkowa, wiersze, piosenki, praca z obrazkiem.
- Aktywizujące: drama, pedagogika zabawy, P. Dennisona, W. Sherborne, A. M. Kniessów. K. Orffa, R. Labana, M. Bogdanowicz, H. Tymichowej, E. Gruszczyk- Kolczyńskiej.
- Problemowe: gry dydaktyczne, burza mózgów, inscenizacja, śniegowa kula
- Praktyczne: ćwiczenia, gry dydaktyczne, zabawy intelektualne, gry multimedialne.

Zadania:

I. FUNKCJONOWANIE W GRUPIE

Cel: Przedszkole jest miejscem przyjaznego przebywania dzieci.

Cele szczegółowe:

- rozróżnianie pozytywnych i negatywnych form zachowania, akceptowanie drugiego człowieka,
- rozróżnianie dobra od zła,
- przestrzeganie kompromisu w zabawie, rozwiązywanie konfliktów,
- pomaganie niepełnosprawnym i innym,
- rozpoznawanie i nazywanie uczuć innych,
- stosowanie się do umów ustalonych w grupie (Kodeksu przedszkolaka),
- kształtowanie samodzielności,
- kształtowanie odporności emocjonalnej.

Formy realizacji:

- zabawy integracyjne, tematyczne, dydaktyczne, konstrukcyjne, ruchowe,
- muzykoterapia,
- logorytmika,
- formy teatralne,
- literatura dla dzieci,

- wystawy prac dziecięcych,
- zajęcia otwarte, warsztaty dla rodziców,

METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZY

METODY

- podające (pogadanka, opowiadanie, historyjka obrazkowa, anegdota i inne)
- problemowe (konwersacje, metody aktywizujące typu inscenizacja, drama, gry dydaktyczne, dyskusja, burza mózgów i in.)
- praktyczne (ćwiczenia i działania oparte na konkretnych pokazach, symulacja, spotkania, wycieczki i in.)
- eksponujące (np. film, ekspozycja i in.)
- programowane (z użyciem np. komputera, tablicy multimedialnej, magicznego dywanu, geniobotu)
- robota edukacyjnego)

B. FORMY

- indywidualne
- zespołowe
- grupowe (jednolite / zróżnicowane)

Bezpieczne i przyjazne przedszkole

Zadania	Sposoby realizacji	Wykonawcy	Terminy
Nauka reagowania na ataki słowne, także online	Zajęcia z wychowawcą Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w przedszkolu norm i zasad Szkolenia, warsztaty, kodeks przedszkolaka	Nauczyciele wychowawcy wychowawcy	W ciągu roku wrzesień wrzesień w ramach potrzeb
Nauka radzenia sobie z izolacją, brakiem kontaktów z rówieśnikami	Integracja/ reintegracja zespołów przedszkolaków Prezentacja zainteresowań dzieci Oferta dodatkowych zajęć	Nauczyciele Nauczyciele Nauczyciele	W ciągu roku wrzesień wrzesień
Zapewnienie bezpieczeństwa, działania prewencyjne i profilaktyczne	Procedury i strategie przeciwdziałające przemocy Kontrakty Współpraca z instytucjami zewnętrznymi	Nauczyciele Nauczyciele Nauczyciele	W ciągu roku W ciągu roku
Uzupełnianie wiedzy i rozwijanie umiejętności	Zajęcia, warsztaty, konkursy, współpraca z rodzicami	Nauczyciele Nauczyciele	W ciągu roku
Budowanie klimatu przedszkolnego	Projekty, dni adaptacyjne, mediacje rówieśnicze	Nauczyciele Nauczyciele	W ciągu roku
Eliminowanie i uświadomienie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi dzieci.	Zajęcia z wychowawcą Programy profilaktyczne, w tym rekomendowane Oferta zajęć Alternatywa dla spędzania wolnego czasu, Dzień Bezpiecznego Internetu,	Nauczyciele Nauczyciele Nauczyciele Nauczyciele Wychowawcy	W ciągu roku W ciągu roku

Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom w przedszkolach.	Poprawa jakości nauczania (materiały edukacyjne, nowe kierunki studiów podyplomowych dla nauczycieli finansowane przez MEiN, środki finansowe na zatrudnianie w przedszkolach specjalistów, psychologów, pedagogów i logopedów oraz na organizację dodatkowych zajęć specjalistycznych dla dzieci) .	Nauczyciele Wychowawcy	W ciągu roku
Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.	Obsługa narzędzi i platform online do prowadzenia szkoleń/zajęć zdalnych	Nauczyciele Wychowawcy	W ciągu roku
Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.	Kursy, szkolenia i webinaria nadające uprawnienia	Nauczyciele Wychowawcy	W ciągu roku

Wychowanie prozdrowotne

Promowanie postaw prozdrowotnych: - wdrażanie postaw asertywnych - racjonalne odżywianie i zdrowa aktywność sportowa	„Tydzień Promocji Zdrowia” - spotkanie z higienistką, piramida zdrowego żywienia, jestem asertywny Tydzień Sportu przestrzega zakazu przyjmowania różnych rzeczy np. słodyczy od osób nieznajomych Program ogólnopolski „Mamo,tato , wolę wodę ! .”	Nauczyciele Higienistka Wychowawcy Nauczyciele Wychowawcy	W ciągu roku W ciągu roku W ciągu roku
Wskazanie zagrożeń związanych z zaburzonym obrazem własnego ciała	Warsztaty, pogadanki, rozmowy, pokaz	Nauczyciele Wychowawcy	Według planu i potrzeb
Stres jako problem społeczny	Diagnozowanie, trening, rozwój osobisty, rozwijanie umiejętności rozładowywania stresu, warsztaty,	Nauczyciele Wychowawcy	Według planu i potrzeb

	<p>bierze udział w zajęciach odreagowywania złości, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ludzik złości • skrzynia złości (z gazetami) • rysunek złości • tabliczka złości, itp. 		
Bezpieczeństwo udzielania pierwszej pomocy	Pogadanka, pokaz, treningi dla dzieci	Nauczyciele	Według planu i potrzeb
Wspieranie rozwoju osobistego, pomoc w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, konfliktowych, kryzysowych	Praca w grupie, indywidualne poradnictwo, coaching, zajęcia z wychowawcą z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu	Wychowawcy	W ciągu roku
Kształtowanie postawy empatycznej, bezinteresownej pomocy innym	Akcje charytatywne	Wychowawcy	W ciągu roku
Współpraca z rodzicami w budowaniu postawy prozdrowotnej i zdrowego trybu życia	<p>Festyn rodzinny</p> <p>Śniadanie w przedszkolu – szwedzki stół</p> <p>Kubusiowi przyjaciele natury – ogólnopolski program</p> <p>Książka kucharska rodziców</p>	<p>Wicedyrektor</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p>	Według planu i potrzeb

Profilaktyka niepowodzeń i absencji

Zadania	Sposób realizacji	Wykonawcy	Terminy
Integracja środowiska przedszkolnego	Warsztaty integracyjne, naukowe, wycieczki, uroczystości przedszkolne, Festyn rodzinny	Nauczyciele Wychowawcy	Według planu
Identyfikowanie problemów wychowanków	Diagnozowanie, zgłoszenia trudności przez wychowawcę, rodzica, rozmowa z pedagogiem, nauczycielem, analiza dokumentacji	Nauczyciele Wychowawcy	Według planu
Konsultacje indywidualne	Spotkania indywidualne z dzieckiem lub rodzicem w ramach konsultacji	Wychowawcy	Według potrzeb
Kontrola obowiązków szkolnego	Systematyczna kontrola frekwencji, zebrania zespołu wychowawczego, konsekwentne przestrzeganie statutu	Wicedyrektor	Według planu

Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli niezbędnych do prowadzenia działań profilaktycznych

Zadania	Sposób realizacji	Wykonawcy	Terminy
Kształtowanie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów wychowawczych	Trening, warsztaty umiejętności wychowawczych	Wychowawcy	Według planu
Wykorzystanie wiedzy i umiejętności zdobytej na szkoleniach w celu opracowania planu oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych dla grupy lub strategii postępowania wobec niektórych dzieci	Diagnoza potrzeb w zakresie profilaktyki, bieżące rozpoznawanie problemów w sali lub indywidualnych dzieci, sieci wsparcia	Wychowawcy	Według planu

Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców

Zadania	Sposób realizacji	Wykonawcy	Terminy
Motywowanie rodziców do współpracy z przedszkolem	Warsztaty dla rodziców na temat procesu komunikowania się w rodzinie i przedszkolu jako istotny czynnik zapobiegania problemom wychowawczym	Wychowawcy	W ciągu roku
Rodzicielska profilaktyka – negatywne skutki izolacji, uzależnienia, rozpoznawanie kryzysu	Krótkie informacje w e-dzienniku, filmy, szkolenia, spotkania	Wychowawcy	W ciągu roku

Edukacja patriotyczna

Zadania	Sposób realizacji	Wykonawcy	Terminy
Kształtowanie postaw patriotycznych	Obchodzenie świąt i rocznic narodowych, upamiętnienie postaci i wydarzeń z przeszłości.	Wychowawcy Nauczyciele	Według planu
	Uczenie szacunku do symboli narodowych oraz państwowych.	Wychowawcy Nauczyciele	Według planu
	Rozwijanie poczucia solidarności ze środowiskiem lokalnym i małą ojczyzną. Kształtowanie postawy tożsamości narodowej, wycieczki edukacyjne, zwiedzanie wystaw i muzeów	Wychowawcy Nauczyciele	Według planu
	Udział w apelach, uroczystościach przedszkolnych i poza przedszkolnych	Wychowawcy Nauczyciele	Według planu

Edukacja ekologiczna

Zadania	Sposób realizacji	Wykonawcy	Terminy
Rozbudzanie zainteresowania uczniów kwestiami związanymi z ochroną środowiska, w tym ochroną powietrza, gospodarką niskoemisyjną, zmianami klimatu, zanieczyszczeniem środowiska tworzywami sztucznymi. Budowanie postaw proekologicznych, świadomego postępowania i odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego.	Pogadanki na ten temat na zajęciach z wychowawcą. Apele i konkursy o tej tematyce.	Wychowawcy Nauczyciele	Według planu
Angażowanie uczniów w działania na rzecz poprawy jakości środowiska, rozwijanie proekologicznych nawyków i zachowań.	Udział uczniów w akcjach i inicjatywach proekologicznych, realizowanie programów i projektów z tym związanych. Wyjścia do instytucji zajmujących się promowaniem i prowadzeniem różnorodnych działań proekologicznych	Wychowawcy Nauczyciele	Według planu

REGUŁY ZACHOWAŃ OBOWIĄZUJĄCE W NASZYM PRZEDSZKOLU

Ustalone zostały reguły, w których zawarte są jednakowe dla wszystkich dzieci w przedszkolu normy dotyczące:

1. zachowania podczas posiłków,
2. zachowania w łazience,
3. zachowania w szatni,
4. zachowania w sali,
5. zachowania podczas pobytu w ogrodzie przedszkolnym,
6. zachowania podczas wycieczek i spacerów,
7. zachowania podczas uroczystości.

1. Reguły zachowań obowiązujące podczas spożywania posiłków

- jemy w ciszy,
- jemy powoli,
- sztuciami posługujemy się bezpiecznie i kulturalnie,
- po skończonym posiłku wycieramy usta serwetką,
- odchodząc od stołu, cicho wstajemy i lekko odsuwamy krzesło, wychodzimy, zasuwamy krzesło i mówimy „dziękuję”.

2. Reguły zachowań w łazience

a) mycie rąk (przed i po posiłku, po wyjściu z toalety, przed oglądaniem książek)

- podwijamy rękawy,
- moczemy ręce, pocieramy namydlone ręce, płuczemy,
- zakręcamy kran,

- otrząsamy ręce nad zlewem,
- wycieramy dłonie ręcznikiem papierowym,

b) higiena potrzeb fizjologicznych

- korzystamy z toalety wyłącznie pojedynczo,
- zawsze po sobie splukujemy toaletę,
- myjemy ręce po wyjściu z toalety.

3. Reguły zachowań w szatni

- starannie układamy swoją odzież i buty,
- pamiętamy o kolejności zakładania odzieży przed wyjściem,
- po powrocie, przed wejściem do budynku otrzepujemy buty i je wycieramy o wycieraczkę,
- przy rozbieraniu pamiętamy o kolejności zdejmowania odzieży,
- starannie składamy odzież i odkładamy na swoją półkę,
- pamiętamy, aby pomagać kolegom, którzy potrzebują pomocy.

4. Reguły zachowań w sali

- nie biegamy,
- dzielimy się zabawkami,
- mówimy umiarkowanym głosem,
- gramy uczciwie,
- nie bijemy innych,
- sprzątamy po sobie,
- nie niszczymy zabawek,
- używamy zwrotów grzecznościowych,
- słuchamy poleceń nauczyciela.

5. Reguły zachowań podczas pobytu w ogrodzie przedszkolnym

- bezpiecznie korzystamy z urządzeń,
- nie popychamy innych,
- pomagamy młodszym kolegom,
- nie oddalamy się z terenu ogrodu,
- słuchamy poleceń nauczyciela.

6. Reguły zachowań podczas wycieczek i spacerów

- idziemy kolejno parami,
- nie popychamy się,
- uważnie słuchamy nauczyciela,
- przestrzegamy zasad ruchu drogowego.

7. Reguły zachowań obowiązujące podczas uroczystości, spotkań itp.

- zajmujemy wyznaczone miejsce,
- witamy się z gośćmi,
- uważnie słuchamy,
- dziękujemy za przybycie,
- żegnamy się z gośćmi,
- wychodzimy w ustalonej kolejności.

SPOSOBY NAGRADZANIA, WYRÓŻNIANIA I DEZAPROBATY DLA ZACHOWAŃ NIEPOŻĄDANYCH

1. Formy nagradzania, wyróżniania:

- nagradzanie uznaniem, pochwałą,
- nagradzanie poprzez sprawienie przyjemności dziecku przez nauczyciela lub kolegów w kontaktach indywidualnych lub na forum całej grupy;
- obdarzania dziecka szczególnym zaufaniem, np. poprzez zwiększenie zakresu jego samodzielności;
- przywilej wykonania prostych czynności wskazanych przez nauczyciela, obowiązków wobec grupy rówieśniczej;
- atrakcyjne spędzanie czasu, atrakcyjna zabawa w grupie wg pomysłu dzieci;
- tablica motywacyjna (buźka wesoła).

2. Dezaprobata dla zachowań niepożądanych:

- rozmowa, tłumaczenie, wyjaśnienie;
- wyrażanie przez nauczyciela smutku i zawodu z powodu zachowania dziecka;
- ukazywanie następstw zachowania, tłumaczenia dziecku, aby je skłonić do autorefleksji;
- czasowe odebranie przyznanego przywileju;
- modelowanie zachowania-empatia;
- kącik ciszy;
- tablica motywacyjna (buźka smutna)

KODEKS MAŁEGO PATRIOTY

- Znam swoje imię i nazwisko. Potrafię opowiedzieć lub pokazać na palcach ile mam lat.
- Umieję opowiedzieć o swoich potrzebach, wyrażać emocje. Próbuję panować nad swoimi emocjami negatywnymi.
- Wymieniam członków swojej rodziny.
- Znam nazwę swojej miejscowości i uczestniczę w jej życiu.
- Szanuję kulturę i tradycje narodowe.
- Znam barwy swojego kraju, potrafią wskazywać spośród innych flagę Polski. Potrafię prawidłowo ułożyć kolory flagi n z kolorowego papieru. Znam wygląd godła Polski.
- Szanuję symbole narodowe.
- Wiem, że mieszkam w Polsce i jestem Polakiem.
- Znam nazwę stolicy Polski
- Wiem, że Polska należy do Unii Europejskiej.
- Znam symbole Unii Europejskiej.
- Wiem, że wszyscy ludzie mają te same prawa.

KODEKS MAŁEGO EKOLOGA

- Nie łamię gałęzi drzew i nie deptę trawników.
- Nie śmieję.
- Dbam o zwierzęta.
- Sadzę drzewa i krzewy.
- Opiekuję się zwierzętami.
- Zwracam uwagę tym, którzy czynią krzywdę przyrodzie.
- Rozpoznaję zagrożenia dla środowiska przyrodniczego.